

Татарстан Республикасы Балтач районының Ямбурово поселогын бетерү, аерым муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен үзгәртү турында һәм «Балтач муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗАКОНЫ**

1 статья

Татарстан Республикасы Балтач районы Ямбурово поселогын бетерергә.

2 статья

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы составына керә торган «Балтач шәһәр тибындагы поселогы», «Норма авыл жирлеге», «Сосна авыл жирлеге» муниципаль берәмлекләре территорияләре чикләрен әлеге законга кушымта нигезендә үзгәртәргә.

3 статья

«Балтач муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 январендагы 49-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы жыйнама басмасы, 2005, № 1 (IV өлеш); 2008, № 8 (III өлеш); 2012, № 9, 2014, №12 (VII өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыйнамасы, 2026, №1 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

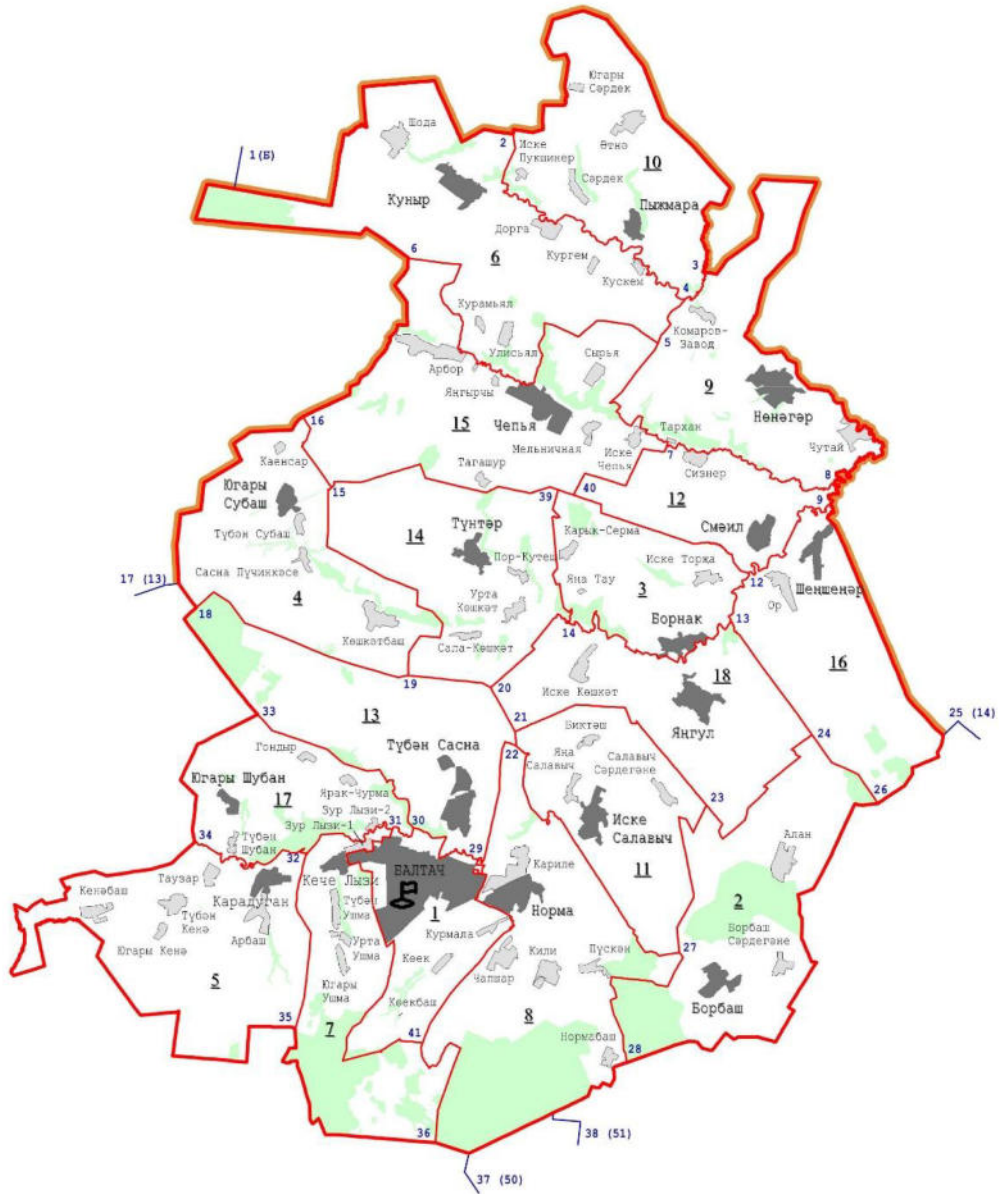
1) 3 статьяның алтынчы абзацында «, Ямбурово поселогы» сүзләрен төшереп калдырырга;

2) 1 нче кушымтаны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«Балтач муниципаль районы»
муниципаль берәмлеге составына керүче
муниципаль берәмлекләрнең чикләре

карта-схемасы

«Балтач муниципаль районы»
муниципаль берәмлегенә һәм аның
составындагы муниципаль берәмлекләрнең
территорияләре чикләрен билгеләү һәм
аларның статусы турында»
Татарстан Республикасы Законына
I нче кушымта

Шартлы билгеләр

- Татарстан Республикасы чиге
- муниципаль район чиге
- тоташу ноктасының тәртип саны
- жирлекләрнең чикләре һәм аларның сан белән билгеләнеше
- торак пунктлар
- муниципаль районның административ үзәге
- жирлекнең административ үзәге

Муниципаль районның чиктәш
чикләре тасвирламасы

17 (13) - 1 (Б)	- Мари Эл Республикасы
1 (Б) - 25 (14)	- Киров өлкәсе
25 (14) - 38 (51)	- Кукмара муниципаль районы
38 (51) - 37 (50)	- Саба муниципаль районы
37 (50) - 17 (13)	- Арча муниципаль районы

«Балтач муниципаль районы» муниципаль берәмлеге составына керүче шәһәр һәм авыл жирлекләре

Карта – схемадагы №	Муниципаль берәмлек
1	Балтач шәһәр тибындагы поселогы
2	Борбаш авыл жирлеге
3	Борнак авыл жирлеге
4	Югары Субаш авыл жирлеге
5	Карадуган авыл жирлеге
6	Куныр авыл жирлеге
7	Кече Лызи авыл жирлеге
8	Норма авыл жирлеге
9	Нөнәгәр авыл жирлеге
10	Пыжмара авыл жирлеге
11	Салавыч авыл жирлеге
12	Смәел авыл жирлеге
13	Сосна авыл жирлеге
14	Урта Көшкәт авыл жирлеге
15	Чепья авыл жирлеге
16	Шеңшеңәр авыл жирлеге
17	Шубан авыл жирлеге
18	Яңгул авыл жирлеге

»;

3) 2 нче кушымтада:

а) өченче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Балтач муниципаль районы» муниципаль берәмлегенәң Марий Эл Республикасы белән чиктәш жирдәге чиге Балтач, Арча муниципаль районнары һәм Марий Эл Республикасы чикләре тоташкан урында Сосна Пүчинкәсе авылыннан 5,4 км көньяк-көнбатышта урнашкан 17 нче (13 нче) тоташу ноктасыннан алып, Татарстан Республикасы административ чиге буйлап Шода авылыннан 6,8 км көньяк-көнбатышта урман кырында урнашкан Татарстан Республикасы, Марий Эл Республикасы һәм Киров өлкәсе чикләре тоташкан 1 нче (Б) тоташу ноктасына кадәр уза.»;

б) түбәндәге эчтәлекле яңа дүртенче абзац өстәргә:

«Балтач муниципаль районы» муниципаль берәмлегенәң Киров өлкәсе белән чиктәш жирдәге чиге 1 нче (Б) тоташу ноктасыннан алып, Татарстан Республикасының административ чиге буйлап Балтач, Кукмара муниципаль районнары һәм Киров өлкәсе чикләре тоташкан урында, Алан авылыннан 8,2 км төньяк-көнчыгышта урнашкан 25 нче(14 нче) тоташу ноктасына кадәр уза.»;

в) дүртенче – алтынчы абзацларны туры килү буенча бишенче – жиденче абзацлар дип санарга;

4) 3 нче кушымтада:

а) өченче абзацта «әлеге елгада 1,6 км көньяк-көнчыгышка таба урнашкан 30 нчы тоташу ноктасына кадәр» сүзлөрөн, «аннары авыл хужалыгы жирләре буйлап төньякка таба 400 м, көнчыгышка таба 1,7 км да урнашкан 30 нчы тоташу ноктасына кадәр» сүзлөрөнә алмаштырырга;

б) дүртенче абзацны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«Балтач шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенәң Сосна авыл жирлегә белән чиктәш жирдәгә чиге 30 нчы тоташу ноктасыннан Зур Лызи 2 өлеш авылына таба автомобиль юлының көньяк ягы буйлап көнчыгышка таба 1,6 км, аннары көньяк-көнбатышка таба 1,0 км Балтач - Этнә автомобиль юлының көнбатыш ягы буйлап Шушма елгасының уртасына кадәр, аннары 2,4 км Шушма елгасы агымы буенча аска таба Түбән Сосна авылыннан 1,3 км көньяк – көнчыгышка таба «Балтач шәһәр тибындагы поселогы», Норма һәм Сосна авыл жирлекләренәң чикләре кисешкән урында урнашкан 29 нчы тоташу ноктасына кадәр»;

в) бишенче абзацта «авыл хужалыгы жирләре буйлап көньяк-көнбатышка таба 600 м, Балтач - Шәмәрдән автомобиль юлының бүлү полосасын кисеп үтеп көньякка таба 100 м, аннары көнчыгышка таба әлеге автомобиль юлының бүлү полосасының көньяк чиге буйлап 550 м бара, шуннан соң» сүзлөрөн «көнъяк-көнбатышка таба урман полосасы буйлап 300 м, шуннан соң авыл хужалыгы жирләре буйлап көнчыгышка таба 350 м, сынык сызык ясап, көньякка таба 300 м, көнбатышка таба 200 м, аннары авыл хужалыгы жирләре буйлап төньякка таба 150 м, урман полосасын кисеп үтеп көнбатышка таба 180 м, шуннан соң сынык сызык ясап, көньякка таба 170 м, аннары көнчыгышка таба Балтач - Шәмәрдән автомобиль юлының бүлү полосасының төньяк чиге буйлап 550 м бара, шуннан соң әлеге автомобиль юлын кисеп үтә һәм» сүзлөрөнә, «төньяк-көнбатыш буйлап 150 м» сүзлөрөн «көнъяк-көнчыгыш буйлап 150 м» сүзлөрөнә алмаштырырга»;

5) 8 нче кушымтада 3 абзацны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«Куныр авыл жирлегенәң Киров өлкәсе белән кисешкән жирдәгә чиге Татарстан Республикасы, Марий Эл Республикасы һәм Киров өлкәсе чикләре тоташкан, Шода авылыннан 6,8 км көньяк-көнбатышка таба урман кырында урнашкан 1 нче тоташу ноктасыннан Татарстан Республикасының административ чиге буйлап Куныр, Пыжмара авыл жирлекләре һәм Киров өлкәсе чикләре тоташкан, Иске Пукшинер авылыннан 1,5 км төньяк-көнбатышка таба урнашкан 2 нче тоташу ноктасына кадәр уза.»;

б) 10 нчы кушымтаның тугызынчы абзацында «авыл хужалыгы жирләре буйлап 600 м көньяк - көнбатышка таба, Балтач-Шәмәрдән автомобиль юлының бүлү полосасын кисеп үтеп, 100 м көньякка таба, аннары шушы

автомобиль юлының бүлү полосасының көньяк чиге буйлап 550 м көнчыгышка таба бара, аннары» сүзлөрөн «көнъяк-көнбатышка таба урман полосасы буйлап 300 м, шуннан соң авыл хужалыгы жирлөре буйлап көнчыгышка таба 350 м, сынык сызык ясап, көньякка таба 300 м, көнбатышка таба 200 м, шуннан соң авыл хужалыгы жирлөре буйлап төньякка таба 150 м, урман полосасын кисеп үтеп, көнбатышка таба 180 м, аннары, сынык сызык ясап, көньякка таба 170 м, аннары көнчыгышка таба Балтач - Шәмәрдән автомобиль юлының бүлү полосасының төньяк чиге буйлап 550 м, аннары әлеге автомобиль юлын кисеп үтә һәм» сүзлөрөнә, «150 м төньяк-көнбатыш чиге буйлап» сүзлөрөн «150 м көньяк-көнчыгыш чиге буйлап» сүзлөрөнә алмаштырырга;

7) 11 нче кушымтадагы сигезенче, тугызынчы, унынчы абзацларны үз көчлөрөн югалткан дип танырга;

8) 12 нче кушымтадагы алтынчы, жиденче, сигезенче абзацларны үз көчлөрөн югалткан дип танырга;

9) 14 нче кушымтада:

а) бишенче абзацта «600 м да» сүзлөрөн «1 км да» сүзлөрөнә алмаштырырга.;

б) алтынчы абзацны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«Смәел авыл жирлегенәң Шеңшеңәр авыл жирлегә белән чиктәш урындагы чиге 9 нчы тоташу ноктасыннан алып Шушма елгасы агымы буенча өскә таба 3,3 км, шуннан соң авыл хужалыгы жирлөре буйлап Шушма елгасының уң ярына кадәр 1,5 км һәм аның агымы буенча өскә таба 3,4 км, Арбор - Шеңшеңәр автомобиль юлының бүлү полосасын кисеп үтеп, Шушма елгасы буенда Смәел авылыннан 1 км көньяк-көнбатышта Смәел, Шеңшеңәр һәм Борнак авыл жирлекләре чикләре тоташкан жирдә урнашкан 12 нче тоташу ноктасына кадәр уза.»;

10) 15 нче кушымтада:

а) сигезенче абзацны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«Сосна авыл жирлегенәң «Балтач шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегә белән чиктәш жирдәге чиге Сосна авыл жирлегә, «Балтач шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегә һәм Шубан авыл жирлегә чикләре тоташкан урында Зур Лызи 2 өлеш авылыннан 1,6 км көнчыгышка таба урнашкан 30 нчы тоташу ноктасыннан, Зур Лызи - 2 өлеш авылына автомобиль юлының көньяк ягы буйлап көнчыгышка таба 1,6 км, аннары Балтач - Этнә автомобиль юлының көнбатыш ягы буйлап Шушма елгасының уртасына кадәр көньяк-көнбатышка таба 1,0 км, шуннан соң Шушма елгасы агымы буенча аска таба 29 нчы тоташу ноктасына кадәр 2,4 км бара.»;

б) тугызынчы абзацта «төнъяк-көнчыгышка таба Шушма елгасы буйлап аның сул ярына кадәр 10 м, төнъякка таба сынык сызык ясап, авыл хужалыгы жирләре буйлап 450 м, аннары бара» сүзләрен төшереп калдырырга.;

11) 18 нче кушымтаның дүртенче абзацын яңа редакциядә бәян итәргә:

«Шеңшенәр авыл жирлегенең Смәел авыл жирлеге белән чиктәш жирдәге чиге Шеңшенәр, Смәел авыл жирлекләре һәм Киров өлкәсе чикләре тоташкан урында Шеңшенәр авылынан 1,0 км төнъякка таба Шушма елгасында урнашкан 9 нчы тоташу ноктасынан алып Шушма елгасы агымы буенча өскә таба 3,3 км, шуннан соң авыл хужалыгы жирләре буйлап Шушма елгасының уң ярына кадәр 1,5 км һәм аның агымы буенча 3,4 км өскә таба Арбор – Шеңшенәр автомобиль юлының бүлү полосасын кисеп үтеп, 12 нче тоташу ноктасына кадәр бара.»;

12) 19 нчы кушымтада:

а) өченче абзацта «Шушма елгасында көнъяк-көнчыгышка таба 1,6 км» сүзләрен «көнчыгышка таба 1,7 км» сүзләренә алмаштырырга, «төнъяк-көнчыгышка таба 10 м Шушма елгасы буйлап аның сул ярына кадәр, төнъякка таба авыл хужалыгы жирләре буйлап, сынык сызык ясап 450 м, аннары бара» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) дүртенче абзацта «Шушма елгасының 1,2 км» сүзләрен «Шушма елгасының 1,2 км, аннары авыл хужалыгы жирләре буйлап төнъякка 400 м» сүзләренә алмаштырырга»;

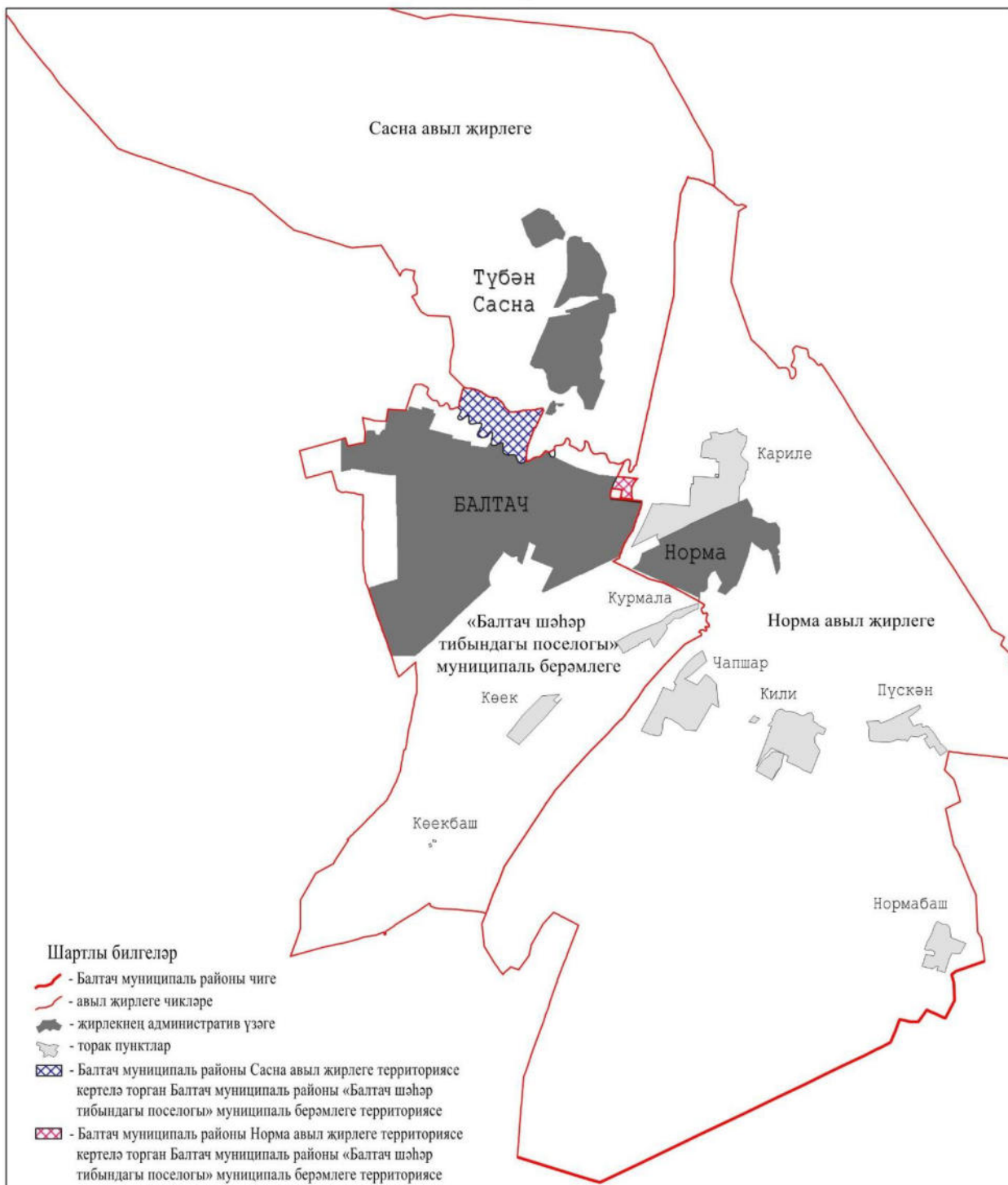
4 статья

Өлеге Закон рәсми басылып чыккан көннән соң 10 көн эчендә үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
(Рәисе)

Муниципаль берәмлекләр чикләренен
үзгәрешләр исәпкә алынган
карта-схемасы

«Татарстан Республикасы Балтач районынын Ямбурово поселокны бетерү турында һәм аерым муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен үзгәртү һәм «Балтач муниципаль районы» муниципаль берәмлегенен һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы Законына кушымта

**«Татарстан Республикасы Балтач районының Ямбуrowo поселогын бетерү, аерым муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен үзгәртү турында һәм «Балтач муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы Законы проектына
АҢЛАТМА**

«Татарстан Республикасы Балтач районының Ямбуrowo поселогын бетерү, аерым муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен үзгәртү һәм «Балтач муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы Законы проекты Татарстан Республикасы Балтач районының Ямбуrowo поселогын бетерү, «Балтач шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенең, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Норма һәм Сосна авыл жирлекләренең чиктәш чикләрен үзгәртү максатында әзерләнде.

Балтач муниципаль районында барлык торак пунктларга аларның яшәеше һәм үсеше буенча анализ ясалды.

Анализ нәтижәләре буенча үсеш критерийларына туры килми торган бер торак пункт ачыкланды - Куныр авыл жирлеге составындагы Ямбуrowo поселогы.

Балтач муниципаль районының Куныр авыл жирлеге составына 8 торак пункт керә һәм анда яшәүчеләр түбәндәгечә: Куныр авылы - 682, Кургем авылы - 61, Шода авылы - 254, Дорга авылы - 265, Курамьял авылы - 39, Кускем авылы - 49, Улисьял авылы - 268, Ямбуrowo поселогы - 0.

2002 – 2006 елларда авыл администрациясе тарафыннан тутырылган 12 номерлы хужалык кенәгәсе нигезендә 1 йорт хужалыгы алып барылуы турында язып куелган.

Куныр авыл жирлегенең 2006 елдан бүгенге көнгә кадәр тутырылган хужалык кенәгәләрендә Ямбуrowo поселогында йорт хужалыклары алып бару турында яңа язмалар юк.

Россия Эчке эшләр министрлыгының Балтач районы буенча бүлеге мәгълүматларына караганда, торак пунктта теркәлгән кешеләр юк.

Соңгы кеше 2004 елның 28 декабрендә Балтач муниципаль районының Чепья авылына күченгән.

Ямбуrowo поселогының фаразланган торак пункты урынында, кадастр карталары нигезендә, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә керә торган, авыл хужалыгын алып бару өчен рәхсәт ителгән кадастр номеры 16:12:051005:29 булган жир кишәрлеге урнашкан. Бу территориядә торак пункт жирләре юк.

Үзәкләштерелгән су белән тәмин ителеш, су агызу, газ белән тәмин ителеш, шулай ук Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының жирле әһәмияттәге юллар категориясенә кертелгән юллар булмавы ачыкланды. Торак

пункт территориясендә социаль объектлар, мәдәни мирас объектлары һәм истәлекле урыннар да юк.

Югарыда әйтелгәннәрне исәпкә алып, Ямбурово поселогының торак пункт билгеләрен югалтуын, асылда эшләмәвен һәм киләчәктә үсеш перспективалары булмавын билгеләп үтәргә кирәк.

Фикер алышу нәтижәләре буенча Балтач муниципаль районының Куныр авыл жирлегендә яшәүчеләр торак пунктны бетерү инициативасын хуплады, законда каралган процедуралар үтәлдә.

2036 елга кадәрге фараз белән 2030 елга кадәр Россия Федерациясенен пространстволы үсеш стратегиясе нигезендә (Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2024 елның 28 декабрендәге 4146-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган) Россиянең халыкны күчерү, инфраструктура һәм икътисад системаларын һәм аларга якин территорияләренен үсешен тәэмин итә торган терәк торак пунктлар системасын булдыру төп пространстволы өстенлек булып тора.

Бүгенге көндә терәк торак пунктларны үстерү милли максатларга ирешүгә һәм милли иминлекне тәэмин итүгә ярдәм итә.

Әлеге фактны исәпкә алып, чикләренен «Балтач шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясен арттыру ягына үзгәрүе актуаль, бу районга туризм, инвестицияләр жәлеп итүчәнлек, жәмәгать пространстволары өлкәсендә үсеш, шулай ук дәүләт республика программалары кысаларында терәк торак пунктларны өстенлекле финанслау мөмкинлеге бирә.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасының терәк торак пунктлары һәм аларга якин территорияләр исемлеген раслау турында» 2023 елның 22 февралендәге 474-р номерлы күрсәтмәсе нигезендә «Балтач шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге терәк торак пунктлар исемлегенә кертелдә.

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә «Балтач шәһәр тибындагы поселогы», «Норма авыл жирлеге», «Сосна авыл жирлеге» муниципаль берәмлекләрендә гавами тыңлаулар уздырылды. Фикер алышу нәтижәләре буенча муниципаль берәмлекләрдә яшәүчеләр чикләренен үзгәртү инициативасын хупладылар. Күрсәтелгән муниципаль берәмлекләренен вәкиллеке органнары тарафыннан тиешле карарлар кабул ителдә. Димәк, законнарда каралган процедуралар үтәлгән.

Моннан тыш, Татарстан Республикасы тарафыннан Киров өлкәсе белән чиктәш жирдә чикләренен урнашу урынын рәсми билгеләүгә бәйле рәвештә закон проектында шулай ук «Балтач муниципаль районы», «Куныр авыл жирлеге», «Смәел авыл жирлеге», «Шеңшеңәр авыл жирлеге» муниципаль берәмлекләренен Киров өлкәсе чиге белән тоташкан урыннарда чик өлешләренен график һәм картографик (текст) тасвирламасын төгәлләштерү карала, шулай ук «Нөнәгәр авыл жирлеге» һәм «Пыжмара авыл жирлеге» муниципаль берәмлекләренен – Татарстан Республикасы территориясе составына керми торган басу аша кишәрлекләренен тасвирламаларын төшереп калдыру өлешендә (Татарстан

Республикасы Дәүләт Советының 2023 елның 13 июлендәге 2040-VI ДС номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы һәм Киров өлкәсе арасындагы чикнең урнашу урынын билгеләү турында Татарстан Республикасы һәм Киров өлкәсе арасында 2023 елның 2 июлендәге 30/177/01/2023 номерлы килешү). Аныклаулар техник характер йөртә.

Закон проекты нигезендә 2, 3, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 18, 19 кушымтага үзгәрешләр кертү, шулай ук «Балтач муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү турында» Татарстан Республикасы Законына 1 нче кушымтаны яңа редакциядә бәян итү тәкъдим ителә.

Закон проекты кабул итү Татарстан Республикасы бюджетыннан өстәмә чыгымнар таләп итмәчәк.

«Татарстан Республикасы Балтач районының Ямбурово поселогын бетерү, аерым муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен үзгәртү турында һәм «Балтач муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законы кабул ителүгә бәйле рәвештә үз көчен югалткан дип танылырга, туктатылып торырга, үзгәртелергә яисә кабул ителергә тиешле Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары исемлеге

«Татарстан Республикасы Балтач районының Ямбурово поселогын бетерү, аерым муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен үзгәртү һәм «Балтач муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы Законы кабул ителү Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын үз көчен югалткан дип тануны, туктатып торуны, үзгәртүне яисә кабул итүне таләп итми.

**«Татарстан Республикасы Балтач районының Ямбурово поселогын бетерү, аерым муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен үзгәртү турында һәм «Балтач муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы Законы проектына
ФИНАНС-ИКЪТИСАДЫЙ НИГЕЗЛӘМӘ**

«Татарстан Республикасы Балтач районының Ямбурово поселогын бетерү, аерым муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен үзгәртү һәм «Балтач муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы Законы кабул ителү Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән каплана торган өстәмә чыгымнар таләп итми.